

ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“12”

10

2021 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про дошкільну освіту

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) безпечне освітнє середовище — сукупність умов у приміщеннях та на території закладу освіти, що унеможлиблюють заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпеки харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного, сексуального та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (булінг (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможлиблюють вживання в приміщеннях та на території закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, електронних сигарет і кальянів, наркотичних засобів, психотропних речовин;

2) вихованці — діти, які здобувають дошкільну освіту у закладі освіти або за допомогою інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти;

3) державний стандарт дошкільної освіти (далі — державний стандарт) — документ, що визначає гранично допустимий обсяг навчального навантаження вихованців, вимоги до їх компетентностей і до згрупованих за освітніми галузями результатів навчання, яких вони

повинні досягти на відповідному рівні освіти, характерних видів діяльності вихованців відповідного віку та правил організації освітнього середовища;

4) доступність дошкільної освіти — сукупність умов, що задовольняють освітні потреби дітей та забезпечують можливість здобуття ними дошкільної освіти без дискримінації за будь-яких ознакою, у тому числі ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зокрема, шляхом формування достатньої мережі закладів дошкільної освіти або інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, наближення до місця проживання послуг з дошкільної освіти;

5) дошкільний підрозділ — структурний підрозділ юридичної особи, основним видом діяльності якого є освітня діяльність на рівні дошкільної освіти;

6) заклад дошкільної освіти — юридична особа, основним видом діяльності якої є освітня діяльність у сфері дошкільної освіти;

7) індивідуальна програма розвитку вихованця (далі — індивідуальна програма розвитку) — документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання дитини з особливими освітніми потребами, закріплює перелік необхідних психолого-педагогічних, корекційних потреб/послуг для розвитку дитини та розробляється групою фахівців з обов'язковим залученням батьків дитини з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання;

8) модельна навчальна програма — документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання вихованців, перелік та зміст характерних видів діяльності вихованців відповідного віку та рекомендований центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки для використання в освітньому процесі відповідно до законодавства;

9) навчальна програма — документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання вихованців, перелік та зміст характерних видів діяльності вихованців відповідного віку та затверджується педагогічною радою закладу дошкільної освіти;

10) навчання — ініційований вихованцем чи педагогічним працівником постійний процес активної взаємодії вихованців з іншими учасниками освітнього процесу, який здійснюється під час характерних видів діяльності вихованців відповідного віку та у результаті якого формуються визначені державним стандартом компетентності;

11) освітня програма — документ, що містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих закладом дошкільної освіти, іншим суб'єктом освітньої діяльності для досягнення вихованцями

визначених державним стандартом результатів навчання, який розробляється і затверджується відповідно до цього Закону;

12) педагогічна інтернатура — система заходів, спрямованих на підтримку педагогічного працівника закладу дошкільної освіти, призначеного на посаду вперше, у провадженні ним педагогічної діяльності та набутті (вдосконаленні) його фахової майстерності;

13) суб'єкт освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти (далі — суб'єкт освітньої діяльності) — фізична або юридична особа, що провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти;

14) типова освітня програма — документ, що містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують досягнення вихованцями результатів навчання, визначених державним стандартом, та затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

15) територіальна доступність — це сукупність умов, що сприяють забезпеченню права дитини на здобуття якісної дошкільної освіти у найбільш доступному і наближеному до її місця проживання закладі дошкільної освіти;

16) територія обслуговування — адміністративно-територіальна одиниця (або її частина чи окремі будинки), визначена і закріплена відповідним органом місцевого самоврядування (або уповноваженим ним органом) за комунальним закладом дошкільної освіти (дошкільним підрозділом) для забезпечення права кожної дитини, яка проживає на цій території, на здобуття дошкільної освіти у найбільш доступному та наближеному до місця проживання дитини закладі дошкільної освіти (дошкільному підрозділі);

17) філія закладу освіти — це територіально відокремлений структурний підрозділ закладу освіти, що не має статусу юридичної особи та діє на підставі положення, затвердженого засновником відповідного закладу освіти на основі типового положення, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, та може мати у своїй структурі дошкільний підрозділ;

18) якість освітньої діяльності — рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття дітьми дошкільної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством;

19) якість освіти — відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, державним стандартом та/або договором про надання освітніх послуг (у разі його укладення).

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про освіту” та інших законах.

2. Положення цього Закону щодо батьків стосуються також інших законних представників дитини.

Положення цього Закону щодо засновника закладу дошкільної освіти стосуються також інших засновників цього закладу дошкільної освіти (у разі наявності), уповноваженого ним (ними) органу (особи), а також засновників інших суб'єктів освітньої діяльності або уповноважених ними органів (осіб).

3. Положення цього Закону щодо закладів дошкільної освіти поширюються на інших юридичних осіб та їх дошкільні підрозділи (філії), фізичних осіб-підприємців, що провадять освітню діяльність у сфері дошкільної освіти (крім тих положень, що винятково поширюються на заклади дошкільної освіти).

Стаття 2. Законодавство України про дошкільну освіту

1. Законодавство України про дошкільну освіту складається з Конституції України, Закону України “Про освіту”, цього Закону, інших актів законодавства у сфері освіти та міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

2. Законодавство України про дошкільну освіту регулює суспільні відносини, що виникають під час реалізації конституційного права дитини на дошкільну освіту.

Стаття 3. Система дошкільної освіти

1. Система дошкільної освіти складається із змісту дошкільної освіти, закладів дошкільної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, учасників освітнього процесу, кадрового, фінансового, науково-методичного, ресурсного та нормативно-правового забезпечення освітньої та управлінської діяльності у сфері дошкільної освіти.

2. Система дошкільної освіти функціонує з метою забезпечення:

всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення та готова до подальшого здобуття освіти на наступному рівні освіти, готова до дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;

формування у вихованців компетентностей, визначених Законом України “Про освіту” та державним стандартом.

Стаття 4. Державна політика у сфері дошкільної освіти

1. Держава визнає пріоритетну роль дошкільної освіти та створює належні умови для її здобуття.

2. Державну політику у сфері дошкільної освіти в межах компетенції формують та реалізують центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, інші центральні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, їх виконавчі органи.

3. Засадами державної політики та принципами освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти є:

доступність і безоплатність дошкільної освіти в державних і комунальних закладах дошкільної освіти у межах державного стандарту;

обов'язкове охоплюються дошкільною освітою дітей старшого дошкільного віку відповідно до стандарту дошкільної освіти;

забезпечення умов для збереження і зміцнення здоров'я дитини, формування гігієнічних навичок та культури здорового способу життя, виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, всебічного розвитку, задоволення її потреб у реалізації здібностей, інтересів тощо;

єдність розвитку, виховання та навчання дітей;

єдність виховного впливу сім'ї та закладів дошкільної освіти, інших суб'єкта освітньої діяльності;

наступність дошкільної та початкової освіти;

світський характер дошкільної освіти у державних і комунальних закладах дошкільної освіти;

дитиноцентризм та особистісно-орієнтований підхід до розвитку дитини;

відповідність змісту, рівня й обсягу дошкільної освіти віку дитини та особливостям її психофізичного розвитку;

інші засади та принципи, визначені Законом України "Про освіту".

4. Відносини між закладами освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності та громадськими об'єднаннями, політичними партіями, релігійними організаціями регулюються відповідно до Закону України "Про освіту" та цього Закону.

Стаття 5. Базові етапи дошкільної освіти

1. Базові етапи дошкільної освіти визначаються віковою періодизацією фізичного, психічного та соціального розвитку дитини і становлення її особистості.

Базовими етапами фізичного, психічного та соціального становлення особистості дитини є вік немовляти, ранній вік, дошкільний вік.

2. Вікова періодизація розвитку дітей:

- 1) вік немовляти — від народження до 1 року;
- 2) ранній вік — від 1 до 3 років;
- 3) дошкільний вік — від 3 до 6 (7) років, яких охоплює:
 молодший дошкільний вік — від 3 до 4 років;
 середній дошкільний вік — від 4 до 5 років;
 старший дошкільний вік — від 5 до 6 (7) років.

Стаття 6. Доступність здобуття дошкільної освіти

1. В Україні створюються умови для рівного доступу до здобуття дошкільної освіти.

Рівний доступ до здобуття дошкільної освіти забезпечується шляхом:

заборони обмежень та дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними;

визначення порядку зарахування, відрахування та переведення дітей до державних та комунальних закладів дошкільної освіти;

територіальної доступності здобуття дошкільної освіти;

безперешкодного доступу до будівель, споруд і приміщень закладу дошкільної освіти відповідно до державних будівельних норм, стандартів і правил;

дотримання принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування в освітньому процесі відповідно до найкращих інтересів дитини;

забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації освітнього процесу відповідно до законодавства;

проведення освітнього процесу у формах, що є найбільш прийнятними для дітей відповідного віку, зокрема, використання засобів і методів виховання, що враховують освітні потреби вихованців, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту освітньої програми з урахуванням особливих освітніх потреб дітей;

безоплатності здобуття дошкільної освіти у державних і комунальних закладах дошкільної освіти незалежно від місця проживання дитини, її батьків та інших обставин.

2. Територіальну доступність дошкільної освіти забезпечують у межах повноважень органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування шляхом:

формування та утримання закладів дошкільної освіти, дошкільних структурних підрозділів інших юридичних осіб відповідно до потреб населення на відповідній території, забезпечення рівних умови для розвитку закладів дошкільної освіти усіх форм власності та створення умов для розвитку інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти;

закріплення території обслуговування за комунальними закладами дошкільної освіти (дошкільними підрозділами);

сприяння запровадженню з урахуванням вибору батьків дітей, різних форм здобуття дошкільної освіти.

3. Кожна дитина має право на здобуття дошкільної освіти у найбільш доступному та наближеному до місця її проживання закладі дошкільної освіти.

4. Право дитини на здобуття дошкільної освіти у закладі дошкільної освіти (дошкільному підрозділі), за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає дитина, гарантується, що не обмежує право батьків дитини обирати інший заклад дошкільної освіти (дошкільний підрозділ) або іншого суб'єкта освітньої діяльності відповідно до законодавства.

5. Для належного та ефективного визначення і закріплення за закладом дошкільної освіти (дошкільним підрозділом) території обслуговування місцеві органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування ведуть облік дітей дошкільного віку, враховують спроможність кожного закладу дошкільної освіти і демографічну ситуацію на відповідній території та у разі необхідності забезпечують створення додаткових груп. При цьому кількість груп має забезпечувати здобуття дошкільної освіти усіма дітьми, які проживають на території обслуговування відповідного закладу дошкільної освіти (дошкільного підрозділу).

Порядок обліку дітей дошкільного та шкільного віку встановлюється Кабінетом Міністрів України.

6. Територія обслуговування не закріплюється за:

державним, приватним та корпоративним закладом дошкільної освіти;
спеціальним дитячим садком;

центром розвитку дитини.

Стаття 7. Здобуття дошкільної освіти

1. Здобуття дошкільної освіти має забезпечити виконання вимог державного стандарту.

Діти старшого дошкільного віку обов'язково охоплюються дошкільною освітою відповідно до стандарту дошкільної освіти.

Виконання вимог державного стандарту дітьми, у тому числі з особливими освітніми потребами, забезпечується способами та у формі, що є найбільш прийнятними для осіб відповідного віку, з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

2. Діти можуть здобувати дошкільну освіту:

у закладі дошкільної освіти, інших юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців що забезпечують здобуття дошкільної освіти і набули прав та обов'язків закладу дошкільної освіти — за інституційною (очною (денною), дистанційною) формою;

у сім'ї — за індивідуальною формою, а саме:

1) сімейною (домашньою) формою, організованою батьками і реалізованою:

самостійно батьками;

за допомогою фізичних осіб, які мають відповідну педагогічну освіту та/або професійну кваліфікацію педагогічного працівника, у тому числі які провадять незалежну професійну діяльність;

за допомогою фізичних осіб-підприємців, що забезпечують здобуття дошкільної освіти;

2) педагогічного патронажу за допомогою суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти.

3. Батьки дітей самостійно обирають суб'єкти здобуття дошкільної освіти.

Положення про форми здобуття дошкільної освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Стаття 8. Мова у сфері дошкільної освіти

1. Мовою освітнього процесу у сфері дошкільної освіти є державна мова.

2. Кожен вихованець має право на здобуття дошкільної освіти державною мовою в державних, комунальних і корпоративних закладах дошкільної освіти.

3. Кожен вихованець має право на здобуття дошкільної освіти мовою відповідного корінного народу чи національної меншини поряд із державною мовою в державних, комунальних і корпоративних закладах дошкільної освіти або через національні культурні товариства.

4. Право на здобуття дошкільної освіти мовою корінного народу чи національної меншини України реалізується шляхом створення окремих груп з провадженням освітнього процесу відповідною мовою поряд із державною мовою і не поширюється на групи з провадженням освітнього процесу державною мовою.

Перелік освітніх галузей, що вивчаються державною мовою і мовою корінного народу чи національної меншини України, визначається освітньою програмою закладу дошкільної освіти згідно з вимогами державного стандарту до опанування вихованцями державною мовою та з урахуванням особливостей мовного середовища.

Група з провадженням освітнього процесу мовою корінного народу чи національної меншини України, поряд з державною мовою, відкривається відповідно до вимог цього Закону.

5. Дітям із порушенням слуху забезпечується право на здобуття дошкільної освіти українською жестовою мовою.

6. Приватні суб'єкти освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти мають право вільного вибору мови освітнього процесу (крім тих, що отримують публічні кошти) та зобов'язані забезпечити оволодіння їх вихованцями державною мовою відповідно до вимог державного стандарту.

Розділ II СУБ'ЄКТИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 9. Суб'єкти освітньої діяльності

1. Здобуття дітьми дошкільної освіти забезпечують:

- 1) заклади дошкільної освіти;
- 2) дошкільні підрозділи, утворені відповідно до законодавства;
- 3) фізичні особи-підприємці, що провадять освітню діяльність у сфері дошкільної освіти;
- 4) фізичні особи, які провадять освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, мають педагогічну освіту та/або професійну кваліфікацію педагогічного працівника, у тому числі які провадять незалежну професійну діяльність.

2. Всі суб'єкти освітньої діяльності, незалежно від статусу, форми власності є рівними у реалізації своїх прав та мають однакові обов'язки у забезпеченні здобуття дошкільної освіти відповідно до Закону України "Про освіту" та цього Закону.

3. Суб'єкти освітньої діяльності вносять інформацію щодо провадження ними освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти до Єдиної державної електронної бази з питань освіти через програмноапаратний комплекс "Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту" в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Заклад дошкільної освіти

1. Заклад дошкільної освіти є юридичною особою. Форма власності закладу дошкільної освіти визначається відповідно до законодавства.

Заклад дошкільної освіти має право набувати майнові та немайнові права, нести обов'язки, виступати стороною у судовому процесі, мати у власності кошти та інше майно відповідно до законодавства, бланки, печатки та штампи із своїм найменуванням та символікою.

Державні та комунальні заклади дошкільної освіти, як бюджетні установи можуть мати самостійний баланс, відкривати рахунки в органах Казначейства України в установленому законодавством порядку.

Приватні та корпоративні заклади дошкільної освіти можуть мати самостійний баланс, відкривати рахунки (у тому числі в іноземній валюті) у фінансових установах і банках відповідно до законодавства.

2. Заклад дошкільної освіти діє на підставі установчих документів, що затверджуються засновником відповідно до законодавства.

Права і обов'язки закладів дошкільної освіти реалізуються їх органами управління відповідно до законодавства та установчих документів.

3. Заклад дошкільної освіти залежно від засновника може діяти як державний, комунальний, приватний чи корпоративний.

4. Заклади дошкільної освіти незалежно від організаційно-правового статусу мають рівні права і обов'язки у провадженні освітньої діяльності.

5. З метою наближення місця навчання дітей до їхнього місця проживання у відповідному населеному пункті може утворюватися філія закладу освіти, що має у своїй структурі дошкільний підрозділ та/або дошкільний підрозділ закладу освіти (філії) відповідно до законодавства.

6. У складі закладів дошкільної освіти можуть функціонувати позашкільний та інші структурні підрозділи, діяльність яких незаборонена законом.

Стаття 11. Установчі документи та вимоги до найменування закладів дошкільної освіти

1. Установчими документами закладу дошкільної освіти є статут закладу, а також у випадках, визначених цим Законом, засновницький договір, укладений між засновниками закладу дошкільної освіти.

Установчі документи розробляються відповідно до Конституції України, Закону України “Про освіту”, цього Закону, положення про заклад дошкільної освіти, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Статут закладу дошкільної освіти затверджується засновником та повинен містити інформацію про його:

- повне та скорочене найменування;
- статус, форму власності, організаційно-правову форму та тип;
- місцезнаходження;
- мету та завдання діяльності;
- особливості організації освітнього процесу;
- мову (мови) освітнього процесу;
- систему управління;
- особливості організації харчування та медичного обслуговування дітей тощо.

Статут може містити інші положення з питань, що не врегульовані законодавством, у тому числі стосовно особливостей утворення та діяльності закладу дошкільної освіти.

Положення статуту закладу дошкільної освіти не можуть суперечити законодавству.

2. Засновники корпоративного закладу дошкільної освіти укладають засновницький договір про його утворення, що повинен містити інформацію про:

- засновників;
- повне та скорочене найменування та порядок затвердження його статуту;
- права, обов’язки, порядок взаємодії засновників;
- майно, яке передається для забезпечення здобуття дошкільної освіти;
- особливості управління, його рухомим і нерухомим майном тощо.

Засновницький договір може врегульовувати інші питання взаємодії засновників та діяльності корпоративного закладу дошкільної освіти.

3. Повне найменування закладу дошкільної освіти включає інформацію про його тип, територіальну приналежність (найменування адміністративно-територіальної одиниці за його місцезнаходженням) та організаційно-правову форму (для приватних та корпоративних закладів дошкільної освіти).

Повне найменування закладу дошкільної освіти може додатково містити інформацію про власну назву, номер закладу чи найменування засновника, а також присвоєне відповідно до вимог законодавства ім'я (псевдонім) суспільно-політичного і громадського діяча, захисника Вітчизни, діяча науки, освіти, культури та інших сфер суспільного життя.

Стаття 12. Утворення, реорганізація, перепрофілювання та ліквідація закладу дошкільної освіти

1. Рішення про утворення, реорганізацію, перепрофілювання (зміну типу) чи ліквідацію закладу дошкільної освіти приймає його засновник.

2. Заклади дошкільної освіти утворюються з урахуванням соціально-економічних, національних, культурно-освітніх, духовних і мовних потреб за наявності дітей відповідного віку, необхідної навчально-методичної та матеріально-технічної бази, педагогічних кадрів, а також із дотриманням вимог санітарного законодавства.

3. Метою задоволення духовних потреб громадян приватні заклади дошкільної освіти, зокрема засновані релігійними організаціями, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законодавством порядку, мають право визначати релігійну спрямованість власної освітньої діяльності.

3. У разі реорганізації чи ліквідації комунального закладу дошкільної освіти та наявності дітей дошкільного віку, які проживають на відповідній території, засновник зобов'язаний забезпечити таким дітям можливість здобуття дошкільної освіти.

4. Майно ліквідованих державних, комунальних закладів дошкільної освіти або тих, діяльність яких зупинена, відповідно до рішення засновника може бути використане виключно для забезпечення здобуття освіти, надання послуг у сфері соціального захисту, культури та охорони здоров'я, а також послуг, які не можуть бути забезпечені безпосередньо закладами освіти, пов'язаних із забезпеченням освітнього процесу або обслуговуванням учасників освітнього процесу, у тому числі на засадах державно-приватного партнерства. Відповідне майно не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної (комунальної) власності на таке майно.

Державні, комунальні заклади дошкільної освіти та/або державна, комунальна частка майна корпоративного закладу дошкільної освіти не можуть бути приватизовані або в будь-який інший спосіб передані у приватну власність.

Заклад дошкільної освіти може бути переданий засновником у комунальну чи державну власність відповідно до законодавства.

Стаття 13. Типи закладів дошкільної освіти, дошкільних підрозділів

1. Здобуття дошкільної освіти забезпечують такі типи закладів дошкільної освіти (дошкільних підрозділів):

дитячий садок — заклад дошкільної освіти (дошкільний підрозділ) для дітей віком від 1 до 6 (7) (7 (8) — для дітей з особливими освітніми потребами) років, у складі якого можуть бути утворені інклюзивні, спеціальні, різновікові (з'єднані) групи, групи короткотривалого перебування дітей, де забезпечуються їх навчання, виховання та розвиток відповідно до вимог державного стандарту з урахуванням особливих освітніх потреб вихованців;

спеціальний дитячий садок — заклад дошкільної освіти (дошкільний підрозділ) для дітей віком від 1 до 7 (8) років з порушеннями слуху, зору, мовлення, опорно-рухового апарату, інтелектуального розвитку, затримкою психічного розвитку, які потребують корекційно-розвиткових послуг, де забезпечується догляд за ними, корекція, навчання, виховання та розвиток з урахуванням особливих освітніх потреб таких дітей та відповідно до вимог державного стандарту;

центр розвитку дитини — заклад дошкільної освіти (дошкільний підрозділ), в якому забезпечується фізичний, інтелектуальний і психічний розвиток дітей віком від 1 до 6 (7) (7 (8) — для дітей з особливими освітніми потребами) років, надаються психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові послуги, у тому числі дітям, які здобувають дошкільну освіту в інших суб'єктів освітньої діяльності або у сім'ї.

2. Діяльність закладів дошкільної освіти визначається положенням про заклад дошкільної освіти, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Положення про спеціальні заклади дошкільної освіти затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Положення про центр розвитку дитини затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Наповнюваність груп та зарахування дітей до закладів дошкільної освіти, їх відрахування та переведення

1. У закладах дошкільної освіти можуть здобувати освіту діти від 1 до 6 (7) (7 (8) — для дітей з особливими освітніми потребами) років.

2. Наповнюваність груп у закладах дошкільної освіти становить:

для дітей віком від 1 до 3 років — до 15 осіб;

для дітей віком від 3 до 6 (7) років — до 20 осіб;

спеціальних — від 6 до 12 осіб;

з короткотривалим перебуванням — від 5 до 15 осіб;

різновікових (з'єднаних) — до 15 осіб;

з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою — від 5 до 15 осіб.

В інклюзивних групах кількість дітей з особливими освітніми потребами має становити не більше 3 осіб.

У разі звернення батьків дитини з особливими освітніми потребами інклюзивна група утворюється в обов'язковому порядку.

Спеціальна група утворюється керівником закладу дошкільної освіти за погодженням із засновником цього закладу дошкільної освіти. Наповнюваність спеціальних груп у закладах дошкільної освіти має відповідати нормам наповнюваності груп у спеціальних закладах дошкільної освіти.

Наповнюваність груп у спеціальних закладах дошкільної освіти визначається положенням про такий заклад дошкільної освіти.

Різновікові (з'єднані) групи забезпечують здобуття дошкільної освіти дітьми (незалежно від їх кількісного співвідношення) різного віку. Освітній процес у такій групі може організовуватися одним чи кількома педагогічними працівниками або в будь-якій іншій формі, яка є найбільш зручною та доцільною для забезпечення здобуття дітьми дошкільної освіти відповідно до державного стандарту.

Групи з короткотривалим перебуванням забезпечують здобуття дошкільної освіти та підготовку до здобуття початкової середньої освіти дітей, у тому числі з особливими освітніми потребами, які не можуть відвідувати заклад дошкільної освіти за встановленим режимом роботи такого закладу. Група з короткотривалим перебуванням відкривається за наявності не менше 5 заяв батьків. У разі, якщо кількість заяв батьків не дозволяє утворити групу, діти зараховуються до відповідної вікової групи закладу дошкільної освіти, що функціонує за встановленим режимом такого закладу.

Групи, в тому числі різновікові (з'єднані), з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою відкриваються за наявності не менше 5 заяв батьків, що належать до відповідного корінного народу чи національної меншини України.

У разі якщо кількість заяв батьків, що належать до відповідного корінного народу чи національної меншини України, не дозволяє утворити

групу з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою, діти можуть бути зараховані до цього закладу дошкільної освіти на навчання за однією з інших (крім очної(денної) форм здобуття дошкільної освіти або іншого закладу дошкільної освіти (дошкільного підрозділу), в якому вже створена група з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою із забезпеченням територіальної доступності. Зменшення кількості вихованців у такій групі протягом навчального року не є підставою для припинення функціонування цієї групи до закінчення навчального року.

Порядок утворення та умови функціонування спеціальних, з короткотривалим перебуванням, різновікових (з'єднаних), з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою груп визначається положенням про заклад дошкільної освіти.

Порядок утворення та умови функціонування інклюзивних груп визначається положенням про організацію інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти.

3. Порядок зарахування, відрахування та переведення вихованців до державних і комунальних закладів дошкільної освіти затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Порядок зарахування, відрахування та переведення вихованців до приватних і корпоративних закладів дошкільної освіти визначається засновником.

4. Діти зараховуються до комунальних закладів дошкільної освіти у такій черговості:

1) у першу чергу зараховуються усі діти, місце проживання (перебування) яких на території обслуговування закладу дошкільної освіти (дошкільного підрозділу) підтверджене, а також діти, які є рідними (усиновленими) братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту у цьому закладі дошкільної освіти, чи дітьми працівників цього закладу дошкільної освіти;

2) у другу чергу на вільні місця зараховуються діти, які не проживають (перебувають) на території обслуговування відповідного закладу дошкільної освіти (дошкільного підрозділу), але:

належать до категорії дітей з особливими освітніми потребами, що зумовлені порушеннями інтелектуального розвитку та/або сенсорними та фізичними порушеннями;

належать до категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які влаштовані під опіку, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу, патронатну сім'ю, а також усиновлених дітей;

перебувають у складних життєвих обставинах та на обліку в службах у справах дітей;

діти з числа внутрішньо переміщених осіб чи діти, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів;

діти осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи 1 категорії;

діти працівників дипломатичної служби (або іншого з подружжя), які перебувають у довготерміновому відрядженні або повернулися з нього;

мають право на першочергове зарахування до закладів дошкільної освіти відповідно до закону;

3) у третю чергу на вільні місця зараховуються інші діти, які не проживають (перебувають) на території обслуговування цього закладу дошкільної освіти (дошкільного підрозділу), у порядку надходження заяв про зарахування.

У разі якщо після вжиття вичерпних заходів кількість дітей, які мають право на першочергове зарахування, перевищує спроможність закладу дошкільної освіти, орган, у сфері управління якого перебуває заклад дошкільної освіти, невідкладно має запропонувати на вибір батьків таких дітей перелік закладів дошкільної освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання.

Стаття 15. Дошкільний підрозділ

1. Юридичні особи, їх філії можуть мати у своєму складі дошкільні підрозділи. Дошкільний підрозділ діє відповідно до установчих документів юридичної особи, у складі якої він перебуває, та на підставі положення про нього, затвердженого керівником такої юридичної особи.

2. Засновник та керівник юридичної особи, що має у своєму складі дошкільний підрозділ, керівник такого підрозділу (у разі введення відповідної посади) зобов'язані в межах повноважень забезпечувати та організовувати його діяльність відповідно до вимог цього Закону та інших актів законодавства.

Стаття 16. Фізичні особи (фізичні особи-підприємці), які забезпечують здобуття дошкільної освіти

1. Фізичні особи — підприємці, які особисто провадять освітню діяльність за рівнем дошкільної освіти, та фізичні особи, які здійснюють відповідну незалежну професійну діяльність, повинні мати педагогічну освіту та/або професійну кваліфікацію педагогічного працівника, крім випадків забезпечення здобуття дошкільної освіти у сім'ї — батьками для своїх дітей самотійно.

2. Фізичні особи-підприємці можуть провадити освітню діяльність у сфері дошкільної освіти шляхом провадження педагогічної діяльності

особисто та/або із залученням на договірних засадах педагогічних працівників, осіб незалежної професійної діяльності.

3. Фізична особа — підприємець діє на підставі власного положення про здійснення відповідної освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, що затверджується ним одноосібно.

4. Фізичні особи — підприємці зобов'язані організовувати власну освітню діяльність у сфері дошкільної освіти відповідно до вимог цього Закону та інших актів законодавства у сфері дошкільної освіти.

5. Фізичні особи-підприємці мають права та обов'язки засновника закладу дошкільної освіти та/або закладу дошкільної освіти, передбачені цим Законом та іншими законодавчими актами (крім тих, що можуть мати винятково юридичні особи).

Розділ III УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 17. Органи управління у сфері дошкільної освіти

1. До органів управління у сфері дошкільної освіти належать:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки;

центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти;

інші центральні органи виконавчої влади, у сфері управління яких перебувають заклади дошкільної освіти;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

місцеві державні адміністрації;

органи місцевого самоврядування.

Стаття 18. Повноваження органів управління у сфері дошкільної освіти

1. У сфері дошкільної освіти Кабінет Міністрів України здійснює повноваження, передбачені цим Законом та Законом України “Про освіту”, а також іншими законодавчими актами.

2. Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки:

організовує та координує аналітично-прогностичну діяльність у сфері дошкільної освіти, визначає та формує стратегічні напрями її розвитку з урахуванням науково-технічного прогресу та інших факторів, узагальнює світовий і вітчизняний досвід у відповідній сфері;

здійснює в межах своїх повноважень нормативно-правове регулювання відносин у системі дошкільної освіти;

затверджує типові освітні програми;

затверджує примірний переліки ігрового, навчально-дидактичного обладнання закладів дошкільної освіти, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами;

затверджує порядок надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам і відповідно до зазначеного порядку надає рекомендації для використання їх в освітньому процесі;

забезпечує створення та функціонування (адміністрування) державних інформаційних систем у сфері освіти;

затверджує положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності;

затверджує типові положення про конкурс на посаду керівника державного, комунального закладу дошкільної освіти;

затверджує порядок проведення експертизи освітніх програм, поданих до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти для затвердження;

затверджує порядок моніторингу якості освіти;

затверджує типові штатні нормативи закладу дошкільної освіти;

затверджує положення про форми здобуття дошкільної освіти;

організовує науково-методичне та інформаційне забезпечення системи дошкільної освіти;

координує підготовку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників, які забезпечують здобуття дошкільної освіти;

координує діяльність структурних підрозділів з питань освіти місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

затверджує порядок акредитації та ведення реєстру громадських фахових об'єднань, інших юридичних осіб, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів дошкільної освіти;

затверджує порядок заохочення та відзначення педагогічних та інших працівників системи освіти відомчими заохочувальними відзнаками;

здійснює міжнародне співробітництво у сфері дошкільної освіти у встановленому законодавством порядку;

здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом, Законом України "Про освіту" та іншими нормативно-правовими актами законодавства.

3. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи:

проводять інституційний аудит закладів дошкільної освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;

надають рекомендації закладам дошкільної освіти щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

затверджують за результатами експертизи освітні програми дошкільної освіти (крім типових і тих, що розроблені на основі типових);

проводять моніторинг якості освіти у порядку, затвердженому центральним орган виконавчої влади у сфері освіти і науки;

акредитують громадські фахові об'єднання та інших юридичних осіб, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів дошкільної освіти, веде їх реєстр у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

здійснюють у межах повноважень, передбачених законом, державний нагляд (контроль) за діяльністю закладів дошкільної освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності щодо дотримання ними вимог законодавства про освіту та видає обов'язкові до виконання ними розпорядження щодо усунення виявлених порушень у визначені строки;

у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, аналізують діяльність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти (за наявності) в частині, що стосується дотримання вимог законодавства з питань освіти і забезпечення якості освіти на відповідній території, та надає їм відповідні висновки і рекомендації, що оприлюднюються протягом п'яти робочих днів з дня їх надання на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіального органу та відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування;

беруть участь в розробленні державного стандарту;

звертаються до суду з позовами до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо усунення порушень та виконання вимог законодавства у сфері дошкільної освіти;

складають у випадках, передбачених законом, протоколи про адміністративні правопорушення;

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

4. Інші центральні органи виконавчої влади, у сфері управління яких перебувають заклади дошкільної освіти:

беруть участь у реалізації державної політики у сфері дошкільної освіти;

здійснюють аналіз, моніторинг якості освіти та якості освітньої діяльності закладів дошкільної освіти, що перебувають у сфері їх управління;

здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом, Законом України “Про освіту” та іншими законодавчими актами.

5. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування здійснюють повноваження у сфері дошкільної освіти, що визначені цим Законом та Законом України “Про освіту”, а також інші повноваження відповідно до Конституції України, Конституції Автономної Республіки Крим, Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” та інших законодавчих актів.

6. Місцеві державні адміністрації:

проводять моніторинг роботи та рішень органів місцевого самоврядування, їх виконавчих органів у частині реалізації ними державної політики та дотримання законодавства у сфері освіти, а також виконання ними прав і обов’язків засновників закладів дошкільної освіти, визначених цим Законом та Законом України “Про освіту”;

надають органам місцевого самоврядування, їх виконавчим органам, посадовим особам рекомендації щодо усунення порушень законодавства з питань освіти та виконання ними прав і обов’язків засновників закладів дошкільної освіти, визначених цим Законом та Законом України “Про освіту”;

звертаються до суду з позовами про зобов’язання органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб усунути порушення та виконати вимоги законодавства у сфері дошкільної освіти;

можуть ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту;

можуть здійснювати делеговані повноваження органів місцевого самоврядування, а також окремі функції засновників закладів дошкільної освіти на відповідній території у разі уповноваження їх на це місцевою радою шляхом прийняття відповідного рішення;

здійснюють інші повноваження відповідно до Конституції України, Законів України “Про місцеві державні адміністрації”, “Про місцеве самоврядування в Україні” та інших законодавчих актів.

Стаття 19. Управління закладом дошкільної освіти

1. Управління закладом дошкільної освіти здійснюють:

засновник;

керівник;

педагогічна рада.

2. Органи самоврядування та піклувальна рада мають право брати участь в управлінні закладом дошкільної освіти у порядку та межах, визначених Законом України “Про освіту”, цим Законом та установчими документами закладу дошкільної освіти.

Стаття 20. Засновник закладу дошкільної освіти

1. Права і обов’язки засновника закладу дошкільної освіти визначаються відповідно до Закону України “Про освіту”, цього та інших законів України та нормативно-правових актів.

2. Засновник закладу дошкільної освіти:

затверджує установчі документи та укладає засновницький договір у випадках, визначених законами України;

затверджує стратегію розвитку закладу дошкільної освіти;

укладає трудовий договір з особою, обраною (призначеною) на посаду керівника закладу дошкільної освіти у порядку, визначеному законодавством та установчими документами;

розриває трудовий договір з керівником закладу дошкільної освіти з підстав та у порядку, визначених законодавством;

затверджує кошторис закладу дошкільної освіти у порядку, визначеному законодавством;

може ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту;

забезпечує та контролює усунення порушень вимог законодавства, встановлених під час заходів державного нагляду (контролю) та громадського контролю;

здійснює контроль за використанням публічних коштів та іншою фінансово-господарською діяльністю, дотриманням установчих документів, недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за будь-якою ознакою, виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) заснованим ним закладом дошкільної освіти, розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами батьків вихованців та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;

забезпечує створення у закладі дошкільної освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального

походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;

сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі дошкільної освіти;

забезпечує доступність будівель, споруд і приміщень закладів дошкільної освіти згідно з державними будівельними нормами і стандартами з урахуванням принципу універсального дизайну;

затверджує склад конкурсної комісії та положення про конкурс на посаду керівника державного та комунального закладу дошкільної освіти на підставі типового положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

встановлює режим роботи закладу дошкільної освіти;

створює та ліквідує структурні підрозділи у заснованому ним закладі дошкільної освіти;

здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та установчими документами закладу дошкільної освіти.

3. Засновник не має права втручатися в діяльність закладу дошкільної освіти, що здійснюється ним у межах його автономії, визначеної Законом України “Про освіту” та цим Законом.

4. Засновник закладу дошкільної освіти зобов’язаний:

забезпечити утримання та розвиток заснованого ним закладу дошкільної освіти на рівні, достатньому для виконання вимог державного стандарту, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, вимог законодавства про працю, оплати праці педагогічних та інших працівників, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, державних санітарних норм та правил;

у разі реорганізації, перепрофілювання (зміни типу), ліквідації, припинення діяльності закладу дошкільної освіти обов’язково забезпечити вихованцям можливість продовжити здобуття дошкільної освіти;

забезпечити відповідно до законодавства створення безпечного та безперешкодного освітнього середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами;

оприлюднювати публічну інформацію відповідно до вимог Законів України “Про освіту”, “Про доступ до публічної інформації” та “Про відкритість використання публічних коштів”;

виконувати інші обов’язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу дошкільної освіти.

5. Засновники державного та комунального закладу дошкільної освіти не може делегувати керівнику, педагогічній раді, органам громадського

самоврядування та піклувальним радам власні повноваження, визначені цим Законом та Законом України “Про освіту”.

Стаття 21. Керівник закладу дошкільної освіти

1. Керівництво закладом дошкільної освіти здійснює його керівник, який призначається засновником закладу дошкільної освіти.

2. Керівником закладу дошкільної освіти може бути особа, яка є громадянином України, вільно володіє державною мовою, має вищу освіту не нижче магістра (для керівників державних, комунальних закладів дошкільної освіти — вищу педагогічну освіту та/або професійну кваліфікацію педагогічного працівника), стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менше 3 років (крім керівників приватних, корпоративних закладів дошкільної освіти), високі моральні якості, організаторські здібності, стан фізичного і психічного здоров'я, що не перешкоджає виконанню професійних обов'язків.

Не може обіймати посаду керівника закладу дошкільної освіти особа, яка:

за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

за вироком суду позбавлена права обіймати відповідну посаду або займатися відповідною діяльністю;

рішенням суду була визнана винною у вчиненні корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення.

3. Повноваження керівника закладу дошкільної освіти визначаються законодавством та установчими документами закладу дошкільної освіти.

Керівник має права та обов'язки педагогічного працівника, визначені законом України “Про освіту” та цим Законом.

4. Керівник закладу дошкільної освіти має право:

діяти від імені закладу дошкільної освіти без довіреності та представляти заклад у відносинах з іншими особами;

підпису на документах з питань освітньої, фінансово-господарської та іншої діяльності закладу дошкільної освіти;

приймати рішення щодо діяльності закладу дошкільної освіти в межах повноважень, визначених законодавством;

приймати на роботу, переводити та звільняти з роботи працівників закладу дошкільної освіти, визначати їх посадові обов'язки, заохочувати та притягати до дисциплінарної відповідальності, а також вирішувати інші

питання, пов'язані з трудовими відносинами, відповідно до вимог законодавства;

видавати у межах своєї компетенції накази і контролювати їх виконання;

укладати договори з фізичними та/або юридичними особами в межах власних повноважень;

ініціювати проведення зовнішнього моніторингу якості освіти та якості освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, позапланового інституційного аудиту та/або громадської акредитації закладу;

приймати рішення з інших питань у межах своїх повноважень, зокрема з питань, неврегульованих законодавством.

5. Керівник закладу дошкільної освіти зобов'язаний:

виконувати Закон України "Про освіту", цей Закон та інші акти законодавства, що врегульовують діяльність закладу дошкільної освіти, учасників освітнього процесу, а також забезпечувати їх виконання працівниками закладу;

створювати умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, у тому числі реалізації академічних свобод педагогічних працівників;

планувати та організовувати діяльність, у тому числі освітній процес, закладу дошкільної освіти;

розробляти кошторис та подавати його засновнику;

провадити фінансово-господарську діяльність закладу дошкільної освіти в межах затвердженого кошторису;

забезпечувати розроблення, подання на затвердження засновнику та виконання стратегії розвитку закладу дошкільної освіти;

розробляти та затверджувати штатний розпис за погодженням із засновником;

затверджувати освітню програму (освітні програми) закладу дошкільної освіти відповідно до цього Закону;

затверджувати план роботи на навчальний рік та літній період, правила внутрішнього розпорядку, посадові обов'язки (інструкції) та графіки роботи працівників, річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників, рішення щодо відзначення та морального заохочення працівників та інших учасників освітнього процесу;

затверджувати положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі дошкільної освіти, забезпечувати її створення та функціонування;

контролювати виконання освітніх програм у закладі дошкільної освіти;

здійснювати зарахування дітей, переведення, відрахування вихованців відповідно до вимог законодавства;

створювати необхідні умови для атестації педагогічних працівників закладу дошкільної освіти;

сприяти підвищенню кваліфікації та сертифікації педагогічних працівників;

сприяти здійсненню громадського нагляду (контролю) за діяльністю закладу дошкільної освіти;

сприяти та створювати умови для діяльності органів громадського самоврядування;

створювати умови у закладі дошкільної освіти для реалізації засад здорового способу життя серед учасників освітнього процесу;

створювати у закладі дошкільної освіти безпечне освітнє середовище;

організувати харчування та сприяти медичному обслуговуванню вихованців;

створювати необхідні умови для здобуття дошкільної освіти особами з особливими освітніми потребами;

забезпечувати відкритість і прозорість діяльності закладу дошкільної освіти, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог Законів України “Про освіту”, “Про доступ до публічної інформації” та “Про відкритість використання публічних коштів”;

забезпечувати дотримання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, законодавства про працю, вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, державних санітарних норм та правил тощо;

організовувати документообіг, бухгалтерський облік та звітність відповідно до законодавства;

створювати умови для проведення в закладі дошкільної освіти заходів державного нагляду (контролю);

звітувати щороку на загальних зборах (конференції) колективу про свою роботу та виконання стратегії розвитку закладу дошкільної освіти;

виконувати інші обов’язки, покладені на нього законом та установчими документами закладу дошкільної освіти.

Стаття 22. Педагогічна рада

1. Основним колегіальним органом управління суб'єкта освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти (крім фізичних осіб-підприємців, які провадять відповідну діяльність одноособово (без використання найманої праці) є педагогічна рада. Педагогічна рада створюється за наявності не менше трьох педагогічних працівників. До складу педагогічної ради входять всі педагогічні працівники суб'єкта освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти.

2. На засідання педагогічної ради можуть бути запрошені медичні працівники, батьки вихованців, педагогічні працівники інших суб'єктів освітньої діяльності, представники засновника, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань. Особи, запрошені на засідання педагогічної ради, мають право дорадчого голосу.

Головою педагогічної ради є керівник суб'єкта освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти або уповноважена ним особа. Педагогічна рада обирає зі свого складу секретаря та встановлює строк його повноважень.

Засідання педагогічної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин від її складу. Рішення з усіх питань приймаються більшістю від складу педагогічної ради. У разі рівного розподілу голосів голос голови педагогічної ради є визначальним. Рішення педагогічної ради оформлюються протоколом її засідання, підписуються головою та секретарем педагогічної ради.

Рішення педагогічної ради вводяться в дію рішенням керівника закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності.

3. Педагогічна рада:

схвалює освітню програму, за якою буде організовуватися освітній процес, вивчає результативність її виконання;

визначає систему та схвалює порядок внутрішнього забезпечення якості освіти;

схвалює правила внутрішнього розпорядку;

розглядає питання вдосконалення організації освітнього процесу;

схвалює план роботи на навчальний рік та літній період;

формує та ухвалює річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

ухвалює рішення щодо відзначення та морального заохочення працівників та інших учасників освітнього процесу;

приймає рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічного працівника, отриманих ним поза закладами освіти, що

мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою;

може ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту, зовнішнього моніторингу якості освіти та якості освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності відповідно до законодавства;

розглядає інші питання, віднесені законодавством та/або установчими документами суб'єкта освітньої діяльності до її повноважень.

Стаття 23. Громадське самоврядування у закладі дошкільної освіти

1. У закладі дошкільної освіти можуть діяти органи самоврядування працівників та органи батьківського самоврядування.

2. Засади формування та діяльності органів громадського самоврядування визначаються Законом України "Про освіту", цим Законом та установчими документами закладу дошкільної освіти.

У діяльність будь-якого органу громадського самоврядування закладу дошкільної освіти не мають права втручатися представники органів управління закладом дошкільної освіти та представники іншого органу громадського самоврядування, піклувальної ради.

3. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу дошкільної освіти є загальні збори (конференція) колективу закладу дошкільної освіти, які скликаються не менше одного разу на рік та формуються з представників самоврядування працівників та батьківського самоврядування (у разі їх створення) на паритетних засадах.

Інформація про час і місце проведення загальних зборів (конференції) закладу дошкільної освіти розміщується на його інформаційному стенді та оприлюднюється на його офіційному веб-сайті не пізніше ніж за місяць до її проведення.

Загальні збори (конференція) закладу дошкільної освіти заслуховують щороку звіт керівника закладу дошкільної освіти, оцінюють його діяльність та за результатами оцінки можуть ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту закладу дошкільної освіти.

Стаття 24. Піклувальна рада закладу дошкільної освіти

1. Піклувальна рада закладу дошкільної освіти може створюватися за рішенням засновника закладу дошкільної освіти для одного чи декількох закладів дошкільної освіти на визначений засновником строк.

2. Піклувальна рада закладу дошкільної освіти діє на підставі Закону України “Про освіту”, установчих документів закладу дошкільної освіти та рішення засновника закладу дошкільної освіти про її утворення.

3. Керівник закладу дошкільної освіти може ініціювати перед засновником створення піклувальної ради.

4. До складу піклувальної ради не можуть входити працівники закладу дошкільної освіти.

5. Піклувальна рада має право:

брати участь у визначенні стратегії розвитку закладу дошкільної освіти та контролювати її виконання;

сприяти залученню додаткових джерел фінансування;

аналізувати та оцінювати діяльність закладу дошкільної освіти та його керівника;

контролювати виконання кошторису та/або бюджету закладу дошкільної освіти і вносити відповідні рекомендації та пропозиції, що є обов’язковими для розгляду керівником закладу дошкільної освіти;

вносити засновнику закладу дошкільної освіти подання про заохочення керівника закладу дошкільної освіти з підстав, визначених законом;

здійснювати інші права, визначені Законом України “Про освіту”, цим Законом та/або установчими документами закладу дошкільної освіти.

Розділ IV ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Стаття 25. Освітній процес

1. Освітній процес організовується відповідно до Закону України “Про освіту”, цього Закону, інших актів законодавства, освітньої програми (освітніх програм), стратегії розвитку закладу дошкільної освіти та плану роботи закладу дошкільної освіти на навчальний рік та літній період, та спрямовується на розвиток особистості, обдарувань кожної дитини, формування компетентностей, визначених державним стандартом.

2. Освітній процес організовується через характерні види діяльності вихованців певної вікової групи в безпечному та доступному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Характерні види діяльності вихованців відповідного віку можуть бути ініційовані вихованцем чи педагогічним працівником.

Освітній процес передбачає перехідні періоди від сімейного середовища до освітнього середовища закладу дошкільної освіти з метою адаптації дитини до освітнього процесу.

3. Освітній процес у закладах дошкільної освіти організовується в межах навчального року та літнього періоду. Навчальний рік, як правило, розпочинається 1 вересня і закінчується не пізніше 31 травня наступного року. Якщо 1 вересня припадає на вихідний день, навчальний рік розпочинається у перший за ним робочий день.

Літній період у закладі дошкільної освіти триває з 1 червня до 31 серпня. Вихованці за бажанням їхніх батьків можуть відвідувати заклад дошкільної освіти впродовж літнього періоду.

4. Виховний процес є невід'ємною складовою освітнього процесу у закладах дошкільної освіти, інших суб'єктах освітньої діяльності, що має ґрунтуватися на суспільних цінностях, культурних цінностях Українського народу, цінностях громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина, принципах, визначених Законом України "Про освіту", та спрямовуватися на формування:

поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина, нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;

доброї, толерантності, відповідальності за свої дії;

громадянської культури та навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;

патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, поваги та дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, традицій і надбань Українського народу;

шанобливого ставлення до сім'ї та свободи іншої людини.

5. Держава визнає пріоритет сімейного виховання дитини, сприяє взаємодії закладів дошкільної освіти із сім'єю.

Єдність навчання, виховання і розвитку дітей забезпечується спільними зусиллями всіх учасників освітнього процесу.

Стаття 26. Освітня програма

1. Заклад дошкільної освіти, інший суб'єкт освітньої діяльності може використовувати:

типову освітню програму, затверджену центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

освітню програму, розроблену самостійно закладом дошкільної освіти, іншим суб'єктом освітньої діяльності на основі типової освітньої програми;

освітню програму, розроблену самостійно закладом дошкільної освіти, іншим суб'єктом освітньої діяльності не на основі типової освітньої програми відповідно до державного стандарту, затверджену центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти відповідно до вимог цього Закону та Закону України "Про освіту";

іншу освітню програму, розроблену іншим закладом дошкільної освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами, фізичними чи юридичними особами, затверджену центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти відповідно до вимог цього Закону і Закону України "Про освіту".

2. Рішення про використання закладом дошкільної освіти відповідної освітньої програми в освітньому процесі приймається педагогічною радою закладу дошкільної освіти.

3. Освітня програма, розроблена самостійно закладом дошкільної освіти, іншим суб'єктом освітньої діяльності не на основі типової освітньої програми, підлягає затвердженню центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Не можуть бути затверджені та використовуватися в освітньому процесі освітні програми, що не передбачають досягнення вихованцями результатів навчання, визначених державним стандартом.

5. Типова освітня програма має містити:

вікові особливості дітей, які можуть здобувати дошкільну освіту за нею, у тому числі орієнтовні вікові показники розвитку дитини (психічного, фізичного тощо);

перелік освітніх галузей;

загальний обсяг навчального навантаження вихованців та його розподіл між освітніми галузями;

очікувані результати навчання вихованців;

перелік модельних навчальних програм, рекомендованих центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки для використання в освітньому процесі відповідно до законодавства;

рекомендовані види планування та форми організації освітнього процесу, інструментарію для моніторингу та оцінки результатів навчання вихованців;

рекомендації щодо взаємодії закладу дошкільної освіти з батьками.

6. Освітня програма, розроблена самостійно закладом дошкільної освіти, іншим суб'єктом освітньої діяльності на основі типової освітньої програми не підлягає затвердженню центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

7. Освітня програма, розроблена самостійно закладом дошкільної освіти, іншим суб'єктом освітньої діяльності на основі типової освітньої програми має:

відповідати структурі типової освітньої програми та визначеним нею віковим особливостям дітей, які можуть здобувати дошкільну освіту за освітньою програмою закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності;

визначати обсяг навчального навантаження вихованців (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою) та його розподіл між освітніми галузями;

визначати перелік модельних навчальних програм та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності відповідно,

визначати види планування та форми організації освітнього процесу, інструментарію для моніторингу та оцінки результатів навчання вихованців;

визначати рекомендації щодо взаємодії закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності з батьками.

8. Освітня програма закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності може містити інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності, зокрема корекційно-розвитковий складник для дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних та/або спеціальних групах.

Стаття 27. Інклюзивне навчання

1. В закладі дошкільної освіти на підставі письмового звернення одного з батьків дитини з особливими освітніми потребами утворюються інклюзивні та/або спеціальні групи у порядку, визначеному законодавством.

2. Організація інклюзивного навчання в закладі дошкільної освіти здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

3. Для забезпечення індивідуалізації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку

дитини, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності) складається індивідуальна програма розвитку.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою психолого-педагогічного супроводу, до складу якої входять педагогічні працівники (керівник закладу дошкільної освіти або вихователь-методист, вихователі, асистент вихователя інклюзивної групи, практичний психолог, соціальний педагог, вчитель-логопед, вчитель-дефектолог (з урахуванням особливих освітніх потреб дитини) та інші), із залученням батьків.

Забезпечення адаптації дитини під час перехідних періодів від сімейного середовища до освітнього середовища закладів дошкільної освіти визначається порядком організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

4. Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку, висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності).

5. Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для дитини з особливими освітніми потребами забезпечує асистент вихователя, посада якого вводиться у разі створенні інклюзивної групи.

6. В освітньому процесі соціальні потреби дитини з особливими освітніми потребами забезпечуються асистентом дитини — соціальним робітником, одним із батьків дитини або іншою уповноваженою ними особою відповідно до законодавства.

Асистент дитини допускається до участі в освітньому процесі для виконання його функцій виключно за умови проходження спеціальної підготовки, що підтверджується відповідним документом. Умови допуску асистента дитини до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього визначаються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Рішення про допуск асистента дитини до участі в освітньому процесі приймає керівник закладу дошкільної освіти на основі укладеної цивільно-правового договору між закладом дошкільної освіти та асистентом дитини за згодою батьків.

7. Для організації процесу навчання вихованців з особливими освітніми потребами у закладі дошкільної освіти облаштовуються ресурсні кімнати для проведення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів, а також за рахунок інших джерел, незаборонених законодавством.

8. Для забезпечення досягнення особами з особливими освітніми потребами результатів навчання, передбачених державним стандартом, до

штату закладу дошкільної освіти вводяться посади асистента вихователя та інші посади, необхідні для роботи з такими особами.

Розділ V ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 28. Система забезпечення якості дошкільної освіти

1. Система забезпечення якості дошкільної освіти формується відповідно до Закону України “Про освіту” з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Система забезпечення якості дошкільної освіти включає:

систему забезпечення якості в суб’єктах освітньої діяльності (внутрішня система забезпечення якості освіти);

систему зовнішнього забезпечення якості освіти;

систему забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

3. Внутрішня система забезпечення якості освіти формується суб’єктом освітньої діяльності з урахуванням методичних рекомендацій, розроблених центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Система зовнішнього забезпечення якості освіти та система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості у сфері дошкільної освіти, визначаються Законом України “Про освіту” та цим Законом.

Система зовнішнього забезпечення якості освіти у сфері дошкільної освіти включає центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, акредитовані фахові об’єднання, інші акредитовані юридичні особи, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів дошкільної освіти, а також інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості освіти (стандартизацію, ліцензування, громадську акредитацію, інституційний аудит, моніторинг якості освіти, атестацію та сертифікацію педагогічних працівників, громадський нагляд (контроль).

Стаття 29. Державний стандарт

1. Державний стандарт містить:

гранично допустимий обсяг навчального навантаження вихованців на рівні дошкільної освіти;

вимоги до компетентностей та результатів навчання за відповідними освітніми галузями;

вимоги до характерних видів діяльності вихованців відповідного віку;

правила організації освітнього середовища для вихованців усіх вікових груп.

Результати навчання на рівні дошкільної освіти визначаються через спільні уміння, визначені статтею 12 Закону України “Про освіту”, та створеними для їх формування умовами, які є основою для формування ключових компетентностей на рівні дошкільної та початкової освіти.

Опис вимог до результатів навчання вихованців має ґрунтуватися на принципі цілісності і наступності освітнього процесу між рівнями дошкільної та початкової освіти та ключових компетентностях і спільних для них уміннях.

Гранично допустимий обсяг навчального навантаження вихованців на рівні дошкільної освіти визначається за віковими групами і розподіляється між освітніми галузями.

Державний стандарт повинен передбачати володіння державною мовою всіма вихованцями закладів дошкільної освіти, які завершують здобуття дошкільної освіти. У державному стандарті можуть бути окремо визначені обов’язкові результати навчання з української мови як державної для осіб, які належать до корінних народів чи національних меншин України, рідна мова яких не належить до однієї з українською мовою мовної групи.

2. Виконання державного стандарту дошкільної освіти є обов’язковим для закладів дошкільної освіти, інших суб’єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти.

3. Державний стандарт розробляються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та затверджуються Кабінетом Міністрів України і переглядаються не менше одного разу на 10 років.

4. Навчально-методичне забезпечення реалізації державного стандарту здійснюється центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

5. До розроблення державного стандарту можуть залучатися Національна академія наук України, національні галузеві академії наук України, органи із забезпечення якості освіти, академічні, галузеві науково-дослідні інститути, заклади освіти, інші науково-методичні та методичні установи, громадські об’єднання, у тому числі фахові організації (професійні асоціації), об’єднання роботодавців, незалежні установи оцінювання та забезпечення якості освіти, інші інститути громадянського суспільства, експерти.

6. Заклад дошкільної освіти, інший суб'єкт освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти зобов'язаний створити умови для виконання учасниками освітнього процесу вимог державного стандарту.

7. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані забезпечити в межах повноважень створення умов для здобуття вихованцями дошкільної освіти на рівні державного стандарту.

Стаття 30. Ліцензування освітньої діяльності

1. Заклади дошкільної освіти, інші юридичні особи, що мають у своєму складі дошкільні підрозділи, фізичні особи — підприємці можуть провадити освітню діяльність у сфері дошкільної освіти виключно на підставі відповідної ліцензії, що видається органом ліцензування відповідно до вимог Закону України “Про ліцензування видів господарської діяльності” з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти.

2. Вимоги Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності стосуються кожного місця провадження освітньої діяльності, у тому числі місць провадження освітньої діяльності філій та дошкільних підрозділів, крім освітньої діяльності, що провадиться за місцем проживання дитини.

Ліцензія підтверджує спроможність закладу дошкільної освіти, іншої юридичної особи чи фізичної особи-підприємця провадити освітню діяльність на рівні дошкільної освіти та/або в певному місці (місцях) провадження такої діяльності відповідно до ліцензійних умов.

3. Ліцензійні умови мають містити вичерпний перелік обов'язкових для започаткування та провадження освітньої діяльності на рівні дошкільної освіти вимог до кадрового, навчально-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення, доступності приміщень закладу дошкільної освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами, іншої юридичної особи, що має у своєму складі дошкільний підрозділ, фізичної особи-підприємця, вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії. До ліцензійних умов не можуть бути включені вимоги щодо визначення ліцензованого обсягу, якості освітньої діяльності.

Контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов здійснюють у межах своїх повноважень органи ліцензування відповідно до Законів України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, “Про ліцензування видів господарської діяльності”.

Органами ліцензування у сфері дошкільної освіти є органи виконавчої влади, визначені Кабінетом Міністрів України.

4. Ліцензію може бути анульовано з підстав і в порядку, визначеному Законом України “Про ліцензування видів господарської діяльності”.

5. Підставами для переоформлення ліцензії, крім підстав, визначених Законом України “Про ліцензування видів господарської діяльності”, також є:

1) реорганізація юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності, шляхом злиття або приєднання;

2) реорганізація або зміна найменування структурного підрозділу (філії) суб’єкта, який провадить освітню діяльність;

3) зміна найменування чи місцезнаходження (без зміни місця провадження освітньої діяльності) закладу дошкільної освіти, іншої юридичної особи та/або відокремленого структурного підрозділу (філії), фізичної особи-підприємця.

Переоформлення ліцензії на провадження освітньої діяльності здійснюється без проведення процедури ліцензування. У разі реорганізації юридичних осіб, що мають ліцензії на провадження освітньої діяльності, шляхом злиття або приєднання переоформлення ліцензії здійснюється на основі ліцензій цих юридичних осіб.

Стаття 31. Державний нагляд (контроль) у сфері дошкільної освіти

1. Державний нагляд (контроль) у сфері дошкільної освіти щодо дотримання суб’єктами освітньої діяльності законодавства здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальними органами, що діють на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені Законом України “Про освіту”, цим Законом та іншими законами України.

2. Формами заходів державного нагляду (контролю) у сфері дошкільної освіти є:

плановий (позаплановий) інституційний аудит;

позапланова перевірка.

3. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи проводять інституційний аудит, позапланові перевірки відповідно до статті 69 Закону України “Про освіту” з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та вимог Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”. До інституційного аудиту залучаються інші фахівці (експерти) у сфері дошкільної освіти на підставі цивільно-правових договорів.

4. Підставою для проведення позапланової перевірки закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти є:

звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило чи може спричинити шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, до якого додаються документи чи їх копії, що підтверджують такі порушення (за наявності);

необхідність перевірки виконання розпорядження про усунення порушень вимог законодавства, виданого за результатами проведення центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти або його територіальним органом попереднього заходу державного нагляду (контролю);

звернення освітнього омбудсмена.

Повторне проведення перевірки за тим самим фактом(ами), що був(ли) підставою для проведення попередньої перевірки, не допускається.

Стаття 32. Інституційний аудит

1. Інституційний аудит — це комплексна зовнішня перевірка та оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності, які повинні забезпечувати його ефективну роботу та сталий розвиток.

Інституційний аудит проводиться з метою оцінювання якості освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності та визначення рекомендацій щодо:

підвищення якості освітньої діяльності та вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

приведення освітнього та управлінського процесів у відповідність з вимогами законодавства.

2. Плановий інституційний аудит проводиться центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальними органами не частіше одного разу на 10 років.

Позаплановий інституційний аудит проводиться в закладі дошкільної освіти, іншому суб'єкті освітньої діяльності, який має низьку якість освітньої діяльності.

Позаплановий інституційний аудит може бути проведений також за ініціативою засновника, керівника, педагогічної ради, загальних зборів (конференції) колективу або піклувальної ради закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності.

3. За результатами проведення інституційного аудиту засновнику та суб'єкту освітньої діяльності надаються:

висновок про якість освітньої та управлінської діяльності, внутрішню систему забезпечення якості освіти;

рекомендації щодо вдосконалення освітньої діяльності, а також приведення освітнього та управлінського процесів у відповідність із вимогами законодавства, зокрема ліцензійних умов.

4. Керівник закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності має право подати до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти обґрунтовані заперечення щодо висновку та рекомендацій протягом 10 робочих днів з дня їх отримання. Заперечення повинні бути розглянуті протягом 20 робочих днів з дня їх надходження.

5. Висновок про якість освітньої та управлінської діяльності закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності та рекомендації щодо вдосконалення його діяльності, уточнені за результатами розгляду заперечень, оприлюднюються на офіційних веб-сайтах закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності (крім фізичних осіб-підприємців, що провадять освітню діяльність самостійно (без використання найманої праці)), його засновника (крім засновника приватного суб'єкта освітньої діяльності) та центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти або його територіального органу протягом трьох робочих днів з дня завершення розгляду заперечень.

6. У разі виявлення невідповідності освітньої діяльності вимогам законодавства, орган, який провів інституційний аудит, визначає строк усунення порушень у роботі суб'єкта освітньої діяльності, який не може перевищувати одного року.

Після закінчення визначеного строку проводиться перевірка результатів усунення відповідних порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу дошкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності та/або керівника дошкільного підрозділу, реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення), ліквідації чи припинення його діяльності.

Стаття 33. Громадська акредитація закладу дошкільної освіти

1. Громадська акредитація закладу дошкільної освіти проводиться за ініціативою його керівника відповідно до вимог Закону України "Про освіту" за рахунок коштів засновника, інших джерел, незаборонених законодавством, та з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Громадська акредитація здійснюється юридичними особами, акредитованими у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, з урахуванням вимог до проведення інституційного аудиту закладів дошкільної освіти.

3. Успішні результати громадської акредитації закладу дошкільної освіти засвідчуються сертифікатом, що є чинним впродовж 10 років.

4. Заклади дошкільної освіти, що мають чинний сертифікат про громадську акредитацію закладу дошкільної освіти, вважаються такими, що пройшли плановий інституційний аудит.

Інформація про проведення та результати громадської акредитації закладу дошкільної освіти оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу дошкільної освіти та/або його засновника впродовж 10 днів з дня видачі сертифікату і надсилається до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

Стаття 34. Атестація та сертифікація педагогічних працівників

1. Атестація педагогічних працівників закладів дошкільної освіти здійснюється відповідно до Закону України “Про освіту” з урахуванням цього Закону та в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюється або підтверджується кваліфікаційна категорія та може бути присвоєне педагогічне звання.

2. Сертифікація педагогічних працівників здійснюється з метою виявлення та заохочення педагогічних працівників з високим рівнем педагогічної майстерності, які володіють методиками компетентнісного навчання і новими освітніми технологіями та сприяють їх поширенню.

Сертифікація педагогічного працівника закладу дошкільної освіти відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою відповідно до Закону України “Про освіту” з урахуванням цього Закону та в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Право на проходження сертифікації мають педагогічні працівники, які мають стаж роботи на відповідній посаді не менше 2 років.

Успішне проходження сертифікації зараховується як проходження атестації педагогічним працівником, а також є підставою для присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання у визначеному законодавством порядку.

Неуспішне проходження педагогічним працівником сертифікації не впливає на результати його чергової (позачергової) атестації, підтвердження наявної чи присвоєння наступної педагогічної категорії,

продовження його роботи на відповідній посаді чи застосування до нього будь-яких заходів адміністративного впливу.

Стаття 35. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти

1. Кожен педагогічний працівник зобов'язаний підвищувати кваліфікацію відповідно до Закону України "Про освіту" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2. Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника протягом п'яти років, не може бути меншою за 120 годин, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин повинно бути обов'язково спрямоване на вдосконалення знань, умінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Обсяг щорічного підвищення кваліфікації педагогічного працівника не може бути меншим, ніж 24 академічних години.

3. На основі пропозицій педагогічних працівників педагогічна рада формує та ухвалює річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників на наступний календарний рік, що визначає вид, форму, суб'єктів підвищення кваліфікації, кількість годин і строки проходження підвищення кваліфікації педагогічними працівниками.

Стаття 36. Наукове, методичне, інформаційне забезпечення системи дошкільної освіти

1. Наукове і методичне забезпечення системи дошкільної освіти здійснюється відповідно до статті 75 Закону України "Про освіту" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. Наукове, методичне, інформаційне забезпечення системи дошкільної освіти здійснюють:

центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, підпорядковані йому науково-методичні, методичні установи та заклади вищої освіти;

центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти, його територіальні органи;

науково-дослідні установи;

інститути післядипломної педагогічної освіти;

науково-методичні та методичні установи, підпорядковані органам місцевого самоврядування та місцевим державним адміністраціям;

інші суб'єкти, що здійснюють наукове і методичне забезпечення відповідно до статті 75 Закону України "Про освіту".

3. Завданнями наукового і методичного забезпечення системи дошкільної освіти є:

реалізація засад та принципів державної політики у сфері дошкільної освіти;

розроблення, затвердження та впровадження програмно-методичного забезпечення дошкільної освіти (освітні програми, навчально-методичні і навчально-наочні посібники та інші видання, у тому числі електронні);

узагальнення та поширення перспективного педагогічного досвіду та новітніх технологій у сфері освіти;

організація співпраці з іншими установами, організаціями та закладами освіти;

перепідготовка та підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері дошкільної освіти.

4. Інформаційне забезпечення здійснюється шляхом надання доступу учасникам освітнього процесу до інформації та звітності у сфері дошкільної освіти, публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, у тому числі до мережі Інтернет.

5. Відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про діяльність суб'єктів освітньої діяльності, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, формуються та оприлюднюються ними відповідно до статті 30 Закону України "Про освіту".

6. Інформація та звітність у сфері дошкільної освіти включає:

дані про систему дошкільної освіти від всіх суб'єктів освітньої діяльності, що забезпечують здобуття дошкільної освіти;

інформацію, отриману за результатами моніторингу якості дошкільної освіти та якості освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти.

7. Методологію і звітну документацію, які пов'язані з розробленням, збиранням, обробленням і використанням статистичної інформації у сфері освіти, в тому числі за допомогою автоматизованої системи, розробляє та затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки за погодженням із центральним органом виконавчої влади у сфері статистики.

Розділ VI

УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стаття 37. Учасники освітнього процесу у сфері дошкільної освіти

1. Учасниками освітнього процесу є:

вихованці раннього та дошкільного віку;

педагогічні працівники;

інші працівники закладу дошкільної освіти;

батьки вихованців;

асистенти дітей (у разі їх допуску відповідно до вимог частини шостої статті 27 цього Закону).

фізичні особи, які провадять педагогічну діяльність у сфері дошкільної освіти.

2. Залучення будь-яких інших осіб до участі в освітньому процесі (проведення занять, інших заходів) здійснюється за рішенням керівника суб'єкта освітньої діяльності. Відповідальність за зміст таких занять (заходів) несе керівник суб'єкта освітньої діяльності.

3. Не можуть працювати в закладі дошкільної освіти або залучатися до участі в освітньому процесі (проведення занять, інших заходів) особи, які вчинили злочин проти статевої свободи чи статевої недоторканості дитини або у присутності дитини чи з використанням дитини.

Стаття 38. Права дитини у сфері дошкільної освіти

1. Права дитини у сфері дошкільної освіти визначені Конституцією України, Законом України “Про освіту”, цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

2. Дитина має гарантоване державою право на:

безоплатну, доступну відповідно до своїх потреб дошкільну освіту в державних і комунальних закладах дошкільної освіти;

безпечні та здорові умови навчання, виховання та розвитку;

захист від будь-якої інформації, у тому числі забороненої законом, пропаганди та агітації, що завдає шкоди її здоров'ю, моральному та духовному розвитку;

безоплатне медичне обслуговування у державних і комунальних закладах дошкільної освіти (дошкільних підрозділах);

захист від будь-яких форм експлуатації та дій, які шкодять здоров'ю дитини, а також від будь-яких форм насильства, приниження її гідності.

Залучати вихованців до участі в заходах, організованих громадськими об'єднаннями, дозволяється виключно за згодою їхніх батьків.

Стаття 39. Охорона та зміцнення здоров'я вихованців

1. Заклад дошкільної освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності створює безпечне освітнє середовище для забезпечення безпечних та нешкідливих умов навчання, виховання, розвитку вихованців, формування у них гігієнічних навичок та засад здорового способу життя, збереження та зміцнення фізичного, психічного здоров'я, виховання свідомого ставлення вихованців до свого здоров'я та здоров'я інших громадян.

Вихованці закладів дошкільної освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності забезпечуються медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, які входять до штату таких закладів дошкільної освіти, або за договором про медичне обслуговування із закладом охорони здоров'я або фізичними особами-підприємцям, які проводять господарську діяльність з медичної практики (сестринська справа, педіатрія, сімейна медицина) у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Заклади охорони здоров'я спільно з органами управління освітою та органами охорони здоров'я щороку забезпечують проведення медичного огляду вихованців, моніторинг стану здоров'я, здійснення лікувально-профілактичних заходів у закладах дошкільної освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності. Організація медичних оглядів забезпечується відповідно до вимог законодавства.

2. Контроль за охороною здоров'я вихованців здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 40. Організація харчування вихованців у закладі дошкільної освіти

1. Забезпечення та організація харчування вихованців у закладі дошкільної освіти здійснюється його засновником та керівником.

2. Батьки сплачують за харчування вихованців у закладі дошкільної освіти у розмірі, визначеному його засновником. Порядок встановлення плати батьків за харчування вихованців у державному та комунальному закладі дошкільної освіти визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи місцевого самоврядування, їх виконавчі органи забезпечують безкоштовним харчуванням дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з інвалідністю, дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу

малозабезпеченим сім'ям" та інші категорії, передбачені законодавством, які здобувають дошкільну освіту у державних і комунальних закладах дошкільної освіти.

За рішенням засновника державного та комунального закладу дошкільної освіти та за рахунок коштів відповідного бюджету для вихованців з багатодітних сімей та інших категорій, які потребують соціальної підтримки, надаються пільгові умови оплати за харчування.

Засновник державного та комунального закладу дошкільної освіти може встановлювати додаткові пільги щодо доплати батьків за харчування дітей у закладах дошкільної освіти за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів, підприємств, організацій, установ.

Засновники приватних та корпоративних закладів дошкільної освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності самостійно встановлюють порядок оплати за харчування та запроваджують пільги.

3. Відповідальність за організацію харчування вихованців у закладах дошкільної освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності, додержання в них вимог санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм покладається на засновників та керівників відповідних закладів дошкільної освіти.

Норми та порядок організації харчування у закладах освіти встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Контроль за якістю харчування вихованців у закладі дошкільної освіти здійснюється відповідно до законодавства.

4. Управління та організація харчування в закладах дошкільної освіти може здійснюватися за допомогою автоматизованої системи у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Стаття 41. Права та обов'язки батьків вихованців

1. Батьки вихованців мають права та обов'язки у сфері дошкільної освіти, передбачені цим Законом, Законом України "Про освіту" та іншими законами України.

2. Батьки вихованців мають право:

вибирати суб'єкта освітньої діяльності, способи та форми здобуття дитиною дошкільної освіти;

обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу дошкільної освіти;

брати участь у загальних зборах (конференції) колективу закладу дошкільної освіти, представлений працівниками закладу та батьками вихованців;

звертатися до керівника закладу дошкільної освіти, відповідних органів управління освітою з питань розвитку, виховання і навчання своїх дітей;

захищати законні інтереси своїх дітей у відповідних державних органах і суді.

3. Батьки вихованців зобов'язані:

сприяти здобуттю дитиною дошкільної освіти;

поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;

виховувати у дітей повагу до прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм;

піклуватися про здоров'я дитини, фізичний, духовний та моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, формувати гігієнічні навички та засади здорового способу життя, виховувати свідоме ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян;

виховувати у дитини працелюбність, дбайливе ставлення до довкілля, здатність взаємодіяти з людьми, які її оточують;

розвивати вміння співпереживати, співчувати, допомагати та турбуватися про інших;

виховувати у дітей любов до України, шанобливе ставлення до державної мови, народних традицій та звичаїв, повагу до національних, історичних, культурних цінностей;

забезпечувати здобуття дошкільної освіти дітьми старшого дошкільного віку за будь-якою формою;

дотримуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу дошкільної освіти.

4. Здобуття дитиною дошкільної освіти в закладі дошкільної освіти або в іншого суб'єкта освітньої діяльності не звільняє батьків від обов'язку доглядати, піклуватися, виховувати, розвивати і навчати дитину.

5. Кожен з батьків дитини є відповідальним за її виховання, розвиток і навчання, а також за збереження її життя, зміцнення здоров'я, формування почуття людської гідності та усвідомленого ставлення дитини до здорового способу життя.

Стаття 42. Педагогічні працівники у сфері дошкільної освіти, їх права та обов'язки

1. На посади педагогічних працівників приймаються особи, які мають педагогічну освіту, вищу освіту та/або професійну кваліфікацію, вільно володіють державною мовою або володіють державною мовою в обсязі, достатньому для спілкування (для іноземців та осіб без громадянства), моральні якості та фізичний і психічний стан здоров'я яких дозволяють виконувати професійні обов'язки.

Не може обіймати посаду педагогічного працівника закладу дошкільної освіти особа, яка:

за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

за вироком суду позбавлена права обіймати відповідну посаду або займатися відповідною діяльністю.

2. Особи, які не мають досвіду педагогічної діяльності та приймаються на посаду педагогічного працівника, протягом першого року роботи повинні пройти педагогічну інтернатуру. Положення про педагогічну інтернатуру затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Педагогічна інтернатура організовується відповідно до наказу керівника закладу дошкільної освіти.

Педагогічна інтернатура має передбачати заходи, що забезпечують здобуття та/або вдосконалення професійних компетентностей і педагогічної майстерності протягом першого року професійної діяльності педагогічного працівника, зокрема:

супровід та підтримка у педагогічній діяльності з боку досвідченого педагогічного працівника (педагога-наставника);

різні форми професійного розвитку (відвідування під час робочого дня, опрацювання відповідної літератури тощо).

Виконання обов'язків педагога-наставника покладається на педагогічного працівника з досвідом педагогічної діяльності, як правило, не менше п'яти років за відповідною спеціальністю.

3. Педагогічні працівники мають право на:

академічну свободу, включаючи вільний вибір форм, методів і засобів навчання та виховання, що відповідають освітній програмі;

педагогічну ініціативу;

підвищення кваліфікації, перепідготовку;

вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів дошкільної освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників;

доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;

відзначення успіхів у своїй професійній діяльності;

справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;

захист професійної честі та гідності;

безпечні і здорові умови праці;

участь у громадському самоврядуванні закладу дошкільної освіти;

захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства, експлуатації, пропаганди та агітації, що завдають шкоди її здоров'ю, моральному та духовному розвитку;

першочергове зарахування своїх дітей до державних та комунальних закладів дошкільної освіти за місцем роботи.

4. Педагогічні працівники зобов'язані:

дотримуватись принципів особистісно-орієнтованого підходу до розвитку дітей та педагогіки партнерства;

забезпечувати єдність розвитку, виховання та навчання вихованців, дотримуватися у своїй педагогічній діяльності інших принципів освітньої діяльності, визначених статтею 6 Закону України "Про освіту";

використовувати державну мову в освітньому процесі відповідно до вимог законодавства;

постійно підвищувати кваліфікаційний рівень та вдосконалювати професійну компетентність;

поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

забезпечувати безпечні та здорові умови навчання вихованців;

брати участь у засіданнях педагогічної ради закладу дошкільної освіти;

здійснювати моніторинг та оцінку результатів навчання вихованців різних вікових груп;

виконувати інші обов'язки, визначені Законом України "Про освіту", цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами України, установчими документами закладу, професійним стандартом, трудовим договором та/або посадовими обов'язками.

5. Інші права та обов'язки педагогічних працівників у сфері дошкільної освіти визначаються Законом України "Про освіту", цим Законом та іншими законами, нормативно-правовими актами, установчими документами суб'єкта освітньої діяльності, трудовим договором та/або посадовими обов'язками.

Стаття 43. Трудові відносини та оплата праці у закладі дошкільної освіти

1. Трудові відносини у закладі дошкільної освіти регулюються законодавством про працю, Законом України "Про освіту", цим Законом та іншими нормативно-правовими актами. Педагогічні працівники мають трудові та інші права, визначені Законом України "Про освіту", цим та іншими законами України, а також установчими документами і трудовим договором.

Педагогічні працівники закладів дошкільної освіти приймаються на роботу за трудовими договорами відповідно до вимог цього Закону та трудового законодавства.

Педагогічні працівники державних і комунальних закладів дошкільної освіти, які досягли пенсійного віку та яким виплачується пенсія за віком, працюють на основі трудових договорів, що укладаються строком від одного до трьох років.

Засновники приватних та корпоративних закладів дошкільної освіти самостійно визначають порядок укладення трудових договорів, у тому числі строкових, з особами, які приймаються на посади працівників закладів дошкільної освіти відповідно до вимог цього Закону та законодавства про працю.

2. Керівник державного, комунального закладу дошкільної освіти обирається на посаду за результатами конкурсу, що проводиться відповідно до вимог цього Закону та положення про конкурс.

Положення про конкурс на посаду керівника державного, комунального закладу дошкільної освіти розробляє та затверджує його засновник на підставі типового положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Керівник приватного, корпоративного закладу дошкільної освіти обирається та призначається на посаду засновником відповідно до установчих документів.

Засновник державного та комунального закладу дошкільної освіти призначає на посаду переможця конкурсу та укладає з ним трудовий договір строком на шість років. Після закінчення строку, на який укладено строковий трудовий договір, трудові відносини припиняються та не можуть бути продовжені на невизначений строк.

З особою, яка призначається на посаду керівника державного чи комунального закладу дошкільної освіти вперше, укладається трудовий договір строком на два роки. Після закінчення строку дії такого строкового трудового договору та за умови належного його виконання сторони мають право продовжити строк дії відповідного строкового трудового договору ще на чотири роки без проведення конкурсу.

Особа не може бути керівником одного і того ж державного чи комунального закладу дошкільної освіти більше ніж два строки підряд (крім тих, що розташовані в населених пунктах з одним закладом дошкільної освіти). До першого шестирічного строку включається дворічний строк перебування на посаді керівника закладу дошкільної освіти, призначеного вперше.

Керівник державного чи комунального закладу дошкільної освіти звільняється з посади у зв'язку із закінченням строку трудового договору або достроково відповідно до вимог законодавства та умов укладеного трудового договору.

Припинення трудового договору з керівником державного чи комунального закладу дошкільної освіти у зв'язку із закінченням строку його дії або його дострокове розірвання здійснюється його засновником з підстав та у порядку, визначених законодавством про працю.

Керівник приватного, корпоративного закладу дошкільної освіти звільняється з посади засновником відповідно до положень законодавства про працю, установчих документів закладу та укладеного трудового договору.

Підставами для дострокового звільнення керівника закладу дошкільної освіти, які повинні бути передбачені у трудовому договорі, є:

- порушення вимог цього Закону щодо мови освітнього процесу;
- порушення вимог статей 30 і 31 Закону України "Про освіту";
- порушення прав вихованців чи працівників, встановлене рішенням суду, яке набрало законної сили;
- систематичне неналежне виконання інших обов'язків керівника, визначених цим Законом;
- неусунення у визначений строк порушень вимог законодавства, виявлених під час заходу державного нагляду (контролю).

3. Робочий час педагогічного працівника включає час, необхідний для виконання ним навчальної, виховної, методичної, організаційної роботи, передбаченої трудовим договором та/або посадовою інструкцією. Конкретний перелік посадових обов'язків визначається трудовим договором та/або посадовою інструкцією, яка затверджується керівником закладу освіти відповідно до вимог законодавства.

4. Трудова діяльність педагогічного працівника включає:

1) педагогічне навантаження на тиждень, що спрямоване на безпосереднє провадження освітнього процесу, норма якого на одну тарифну ставку становить для:

вихователя — 30 годин;

асистента вихователя інклюзивної групи — 36 годин;

соціального педагога — 40 годин;

практичного психолога — 40 годин;

практичного психолога спеціального закладу дошкільної освіти (чи закладу дошкільної освіти, який має 50 і більше відсотків спеціальних та/або інклюзивних груп) — 20 годин;

керівника музичного — 24 години;

інструктора з фізкультури — 30 годин;

вчителя-дефектолога, вчителя-логопеда — 20 годин;

керівника гуртка — 18 годин;

вихователя-методиста — 36 годин;

2) інші види діяльності, передбачені законодавством, трудовим договором та/або посадовими обов'язками.

Засновник, керівник закладу дошкільної освіти не мають права вимагати від педагогічних працівників виконання роботи, не передбаченої укладеним письмовим трудовим договором та/або посадовою інструкцією.

5. Розподіл педагогічного навантаження у закладі дошкільної освіти затверджується його керівником відповідно до вимог законодавства.

Педагогічне навантаження педагогічного працівника закладу дошкільної освіти обсягом менше, ніж передбачено цією статтею, встановлюється лише за його письмовою згодою у порядку, передбаченому законодавством.

6. Оплата праці педагогічних та інших працівників закладів дошкільної освіти здійснюється згідно із Законами України “Про освіту”, “Про оплату праці”, законодавством про працю та іншими нормативно-правовими актами.

Розміри тарифних ставок педагогічних працівників державного та комунального закладу дошкільної освіти встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Порядок обчислення заробітної плати педагогічних працівників державних, комунальних закладів дошкільної освіти визначається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

7. Педагогічні працівники мають право на подовжену оплачувану відпустку. Види та тривалість додаткових відпусток встановлюються відповідно до законодавства та колективними договорами.

Тривалість відпустки помічників вихователів закладів дошкільної освіти становить 28 календарних днів. Поміщикам вихователів спеціальних закладів дошкільної освіти, спеціальних груп інших закладів дошкільної освіти, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним навантаженням, надається щорічна додаткова відпустка за особливий характер праці тривалістю 7 календарних днів.

Розділ VII

ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Стаття 44. Фінансово-господарська діяльність закладів дошкільної освіти

1. Фінансово-господарська діяльність закладів дошкільної освіти здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України, Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Законів України “Про освіту”, “Про місцеве самоврядування в Україні”, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

2. Утримання та розвиток матеріально-технічної бази закладу дошкільної освіти фінансується за рахунок коштів його засновника та інших джерел, незаборонених законодавством.

3. Фінансування закладів дошкільної освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності здійснюється за рахунок коштів засновника та інших джерел, незаборонених законодавством, в обсязі, достатньому для виконання державного стандарту дошкільної освіти та ліцензійних умов, у порядку, встановленому законодавством.

Іншими джерелами фінансування закладу дошкільної освіти можуть бути:

доходи від надання освітніх та інших послуг відповідно до укладених договорів;

гранти;

благодійна допомога у вигляді коштів, товарів (матеріальних цінностей), нематеріальних активів, робіт та послуг, одержаних від юридичних та фізичних осіб тощо;

інші джерела, незаборонені законодавством.

Фінансування здобуття дошкільної освіти особами з особливими освітніми потребами може здійснюватися за рахунок коштів державного

бюджету шляхом надання субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами з державного бюджету місцевим бюджетам відповідно до Бюджетного кодексу України.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування з урахуванням можливостей місцевих бюджетів за рішенням відповідних рад компенсують кошти з місцевих бюджетів за здобуття дошкільної освіти для приватних та корпоративних закладів дошкільної освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності, що набули прав і обов'язків закладу дошкільної освіти та забезпечують здобуття дошкільної освіти дітьми старшого дошкільного віку на основі базового фінансового нормативу бюджетної забезпеченості у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Джерелами фінансування закладів дошкільної освіти, заснованих на умовах державно-приватного партнерства, є кошти їх засновників та інші джерела, незаборонені законодавством.

Обсяги та порядок співфінансування визначаються засновниками на умовах договору у встановленому законодавством порядку.

5. Фінансова автономія державних і комунальних закладів дошкільної освіти в частині використання бюджетних коштів полягає у самостійному, у межах, установлених затвердженими кошторисами, здійсненні витрат на:

встановлення розмірів доплат, надбавок, виплати матеріальної допомоги, премій, інших видів стимулювання та відзначення працівників у порядку, встановленому законодавством;

оплату поточних ремонтних робіт приміщень і споруд закладів дошкільної освіти;

оплату підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

укладення відповідно до законодавства цивільно-правових (господарських) угод (договорів) для забезпечення діяльності закладу тощо.

6. Порядок діловодства і бухгалтерського обліку в закладі дошкільної освіти визначається його керівником відповідно до законодавства.

Бухгалтерський облік може здійснюватися самостійно закладом дошкільної освіти, через централізовану бухгалтерію або шляхом використання (придбання) послуг аутсорсингу.

Штатні розписи державних і комунальних закладів дошкільної освіти розробляються на основі типових штатних нормативів закладів дошкільної освіти, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, та затверджуються керівником закладу дошкільної освіти за погодженням із засновником в обсязі, не менше встановлених нормативів.

Штатні розписи приватних і корпоративних закладів дошкільної освіти встановлюються засновником.

7. Державні, комунальні заклади дошкільної освіти можуть надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України. Засновники відповідних закладів дошкільної освіти мають право затверджувати переліки платних освітніх та інших послуг, що не увійшли до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України. Керівник державного, комунального закладу дошкільної освіти визначає перелік платних освітніх та інших послуг, що надаються закладом дошкільної освіти, із зазначенням часу, місця, способу та порядку надання кожної з послуг, їх вартості та особи, відповідальної за їх надання.

Стаття 45. Матеріально-технічна база закладу дошкільної освіти

1. Інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу здійснюється шляхом надання доступу до публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, у тому числі до Інтернету, надання електронних ресурсів у порядку, визначеному законодавством.

2. Вимоги до матеріально-технічної бази закладу дошкільної освіти визначаються відповідно до законодавства.

Примірний перелік ігрового, навчально-дидактичного обладнання закладу дошкільної освіти затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Стаття 46. Міжнародне співробітництво

1. Заклади дошкільної освіти, установи, які здійснюють наукове і методичне забезпечення системи дошкільної освіти, їх засновники, органи державної влади та органи місцевого самоврядування здійснюють міжнародне співробітництво у сфері дошкільної освіти відповідно до Закону України "Про освіту" та мають право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління у сфері освіти та закладами освіти інших країн, міжнародними організаціями, фондами у встановленому законодавством порядку.

2. Держава сприяє міжнародному співробітництву у сфері дошкільної освіти.

3. Міжнародна академічна мобільність педагогічних працівників реалізується шляхом їх участі у програмах двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну педагогічних працівників.

За педагогічними працівниками державних і комунальних закладів дошкільної освіти, які беруть участь у програмах міжнародного обміну,

зберігається місце роботи у відповідному закладі дошкільної освіти України.

Розділ VIII ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України “Про дошкільну освіту” (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 259 із наступними змінами).

3. Установити, що:

1) до затвердження державного стандарту відповідно до цього Закону суб’єкти освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти використовують Базовий компонент дошкільної освіти, затверджений в порядку, установленому до набрання чинності цим Законом;

2) до затвердження типових освітніх програм відповідно до цього Закону суб’єкти освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти можуть використовувати програми розвитку дитини, схвалені (рекомендовані) в порядку, установленому до набрання чинності цим Законом;

3) набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів дошкільної освіти згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України.

До 1 липня 2022 року засновники державних і комунальних закладів дошкільної освіти або уповноважені ними органи зобов’язані припинити безстрокові трудові договори з керівниками таких закладів та одночасно укласти з ними (за їх згодою) трудові договори строком на шість років (з керівниками, які отримують пенсію за віком — на один рік) без проведення конкурсу. У разі їх незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору — звільнити їх згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після завершення строку трудового договору такі особи мають право обиратися на посаду керівника того самого закладу освіти на ще один строк відповідно до статті 43 цього Закону;

4) набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з педагогічними працівниками державних і комунальних закладів дошкільної освіти, яким виплачується пенсія за віком, згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України.

До 1 липня 2022 року керівники державних і комунальних закладів дошкільної освіти зобов’язані припинити безстрокові трудові договори з педагогічними працівниками таких закладів освіти, яким виплачується

пенсія за віком, з одночасним укладенням з ними трудових договорів строком на один рік. У разі незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору педагогічні працівники, яким виплачується пенсія за віком, звільняються згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після закінчення строку трудового договору з такими педагогічними працівниками можуть укладатися строкові трудові договори відповідно до статті 43 цього Закону;

5) строк приведення установчих документів закладів дошкільної освіти у відповідність із цим Законом становить п'ять років;

6) до 31 грудня 2022 року засновники будинків дитини зобов'язані змінити тип таких закладів дошкільної освіти на один з типів закладів дошкільної освіти, що передбачені цим Законом, або припинити такі заклади дошкільної освіти шляхом їх реорганізації чи ліквідації. Реорганізації будинків дитини за рішенням засновника відбувається шляхом перепрофілювання таких закладів відповідно до потреб населення громади в центри медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям, інші заклади охорони здоров'я чи соціального захисту. Майно реорганізованих чи ліквідованих будинків дитини використовується виключно для забезпечення здобуття дітьми та/або молоддю освіти, надання їм послуг у сфері соціального захисту, культури, спорту та/або охорони здоров'я, у тому числі на засадах державно-приватного партнерства з дотриманням положень цього Закону та статей 80 і 81 Закону України "Про освіту";

7) до 31 грудня 2022 року заклади дошкільної освіти (дитячі будинки) інтернатного типу за рішенням засновника переходять у підпорядкування центрального органу виконавчої влади у сфері соціальної політики або перетворюються у один з типів закладів дошкільної освіти, що передбачені цим Законом;

8) до 1 липня 2022 року засновники санаторних закладів дошкільної освіти (санаторних закладів дошкільної освіти (ясел-садків) компенсуючого типу) зобов'язані після погодження проєкту відповідного рішення засновника центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки змінити тип таких закладів дошкільної освіти на один з типів закладів дошкільної освіти, що передбачені цим Законом, або припинити такі заклади дошкільної освіти шляхом їх реорганізації чи ліквідації. Майно реорганізованих чи ліквідованих санаторних закладів дошкільної освіти (санаторних закладів дошкільної освіти (ясел-садків) компенсуючого типу) використовується виключно для забезпечення здобуття дітьми та/або молоддю освіти, надання їм послуг у сфері соціального захисту, культури, спорту та/або охорони здоров'я, у тому числі на засадах державно-приватного партнерства з дотриманням положень цього Закону та статей 80 і 81 Закону України "Про освіту".

4. Внести зміни до таких законів України:

1) частину першу статті 1 Закону України “Про освіту” (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38—39, ст. 380 із наступними змінами) доповнити пунктом 3² такого змісту:

“3²) безпечне освітнє середовище — сукупність умов у приміщеннях та на території закладу освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпеки харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного, сексуального та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (булінг (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання в приміщеннях та на території закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, електронних сигарет і кальянів, наркотичних засобів, психотропних речовин;”;

2) у пункті 1 частини першої статті 1 Закону України “Про повну загальну середню освіту” (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 31, ст. 226):

слова “у закладі освіти” замінити словами “у приміщеннях та на території закладу освіти”;

після слів “шляхом фізичного” доповнити словом “, сексуального”;

після слів “унеможливають вживання” доповнити словами “в приміщеннях та”;

після слів “тютюнових виробів” доповнити словами “, електронних сигарет і кальянів”.

5. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом:

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

